

Matematiikan propedeuttinen kurssi

Demo 5, 16.10.2014

1. Määritä yhdistetyt funktiot $f(g(x))$, $g(f(x))$ ja $f(f(x))$, kun $f(x) = 2x^2 - 8x + 1$ ja $g(x) = 4x - 1$. Laske myös näiden yhdistettyjen funktioiden arvot pisteissä $x = 1$ ja $x = 4$.

2. Etsi ulkofunktio $g(x)$ ja sisäfunktio $f(x)$ siten, että yhdistetty funktio $g(f(x))$ on

a) $(5x + 7)^9$,

b) e^{x^2} ja

c)

$$\frac{x + 2}{x^2 + 4x + 5}.$$

(Vihje: Vaihtoehtoja on useita. Kohdassa c) nimittäjä kannattaa täydentää neliöön eli kirjoittaa muodossa $(x + a)^2 + b$.)

3. Olkoon funktio $f(x) = \sqrt{x - 2}$. Määritä funktion määrittelyjoukko, arvojoukko ja käänteisfunktio. Piirrä funktioiden f ja f^{-1} kuvaajat samaan koordinaatistoon. (Vihje: Määrittelyjoukolla tarkoitetaan, jos ei erikseen mainita, niitä lukuja x joille $f(x)$ on määritelty. Arvojoukko kannattaa määrittää kuvaajan avulla.)

4. Sievennä lausekkeet

a) $\sqrt[9]{\sqrt{aa^4}}$

b) $\frac{\sqrt{aa^5}}{\sqrt{a^9}}$

5. Kioton ilmastositoumuksessa EU:n jäsenvaltiot lupasivat vähentää kasvihuonekaasuja 8 prosentilla kymmenen seuraavan vuoden aikana. Kuinka monta prosenttia päästöjä on vähennettävä vuodessa, kun niitä on suunniteltu vähennettävän joka vuosi yhtä monta prosenttia?

6. Ratkaise epäyhtälö

$$\left(\frac{6}{5}\right)^{x-1} \leq \left(\frac{5}{6}\right)^{3x+1}.$$

7. Laske a) $\lg \sqrt{10}$ b) $\log_2(16 \sqrt[5]{4})$ c) $\ln(3e^2) + \ln(e/3)$

d)

$$\frac{\log_{11} 36}{\log_{11} 6}.$$

e) $\lg 3 - \lg 0,003$.